

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF AUSTRALIA
HOLY CHURCH OF ST PARASKEVI
ST BARBARA AND ST JOHN THE MERCIFUL
PARISH OF ST ALBANS AND DISTRICTS

Χαιρετισμοί του Σταυρού

Salutations to the Cross

Κοντάκιον 1

Ὕχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ω τρισμακάριστε Σταυρέ καί πανσεβάσμιε, σέ προσκυνοῦμεν οἱ πιστοί καί μεγαλύνομεν, ἀγαλλόμενοι τῇ θείᾳ σου ἀνυψώσει. Άλλ' ὡς τρόπαιον καί ὅπλον ἀπροσμάχητον, περιφρούρει τε καί σκέπε τῇ σῇ χάριτι, τούς σοί κράζοντας· Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Οικος 1

Ἄγγελοι οὐρανόθεν ἀοράτως κυκλοῦσι, Σταυρόν τόν ζωηφόρον ἐν φόβῳ, (Σταύρε Πανάγιε τον Χριστού, σώσον νμας την δυνάμη Σου) (**ἐκ γ'**) καί φωτοπάροχον χάριν λαμπρῶς παρεχόμενον, νῦν τοῖς πιστοῖς βλέποντες, ἔξιστανται καί ἵστανται βοῶντες πρός αὐτόν τοιαῦτα·

Kontakion 1

Mode Plagal 4. Champion Leader.

O Thrice-blessed and all-worshipful Cross of Christ, we the faithful venerate and magnify you being joyous at your divine Exaltation. But since you are the trophy and unconquered weapon, by your grace protect, cover, and shelter those who cry to you: Rejoice, O Wood most blessed.

Ikos 1

Angels from Heaven invisibly circle the life-bringing Cross in fear, (*All-Holy Cross of Christ, guard us by your power*) (**3 times**), and seeing it now brilliantly shedding light-bestowing grace upon the faithful, amazed they stand and cry to you such words as these:

Χαῖρε Σταυρέ, οἰκουμένης
φύλαξ· Χαῖρε, ἡ δόξα τῆς
Ἐκκλησίας.

Χαῖρε, ὁ πηγάζων ἀφθόνως
ἰάματα· Χαῖρε, ὁ φωτίζων τοῦ
κόσμου τά πέρατα.

Χαῖρε, ξύλον ζωομύριστον, καὶ
θαυμάτων θησαυρόν· Χαῖρε,
συνθετορισόλβιε, καὶ
χαρίτων παροχεῦ.

Χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις ὑποπόδιον
θεῖον· Χαῖρε, ὅτι ἐτέθης εἰς
προσκύνησιν πάντων.

Χαῖρε κρατήρ τοῦ νέκταρος
ἔμπλεως· Χαῖρε, λαμπτήρ τῆς
ἄνω λαμπρότητος.

Χαῖρε, δι' οὗ εὐλογεῖται ἡ
κτίσις· Χαῖρε, δι' οὗ
προσκυνεῖται ὁ Κτίστης.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Kontákiοn 2

Βλέπουσα ἡ Ἐλένη ἔαυτήν ἐν
ἐφέσει, φησί τῷ Βασιλεῖ

Rejoice, O Cross, guardian of
the world. Rejoice, the glory of
the Church.

Rejoice, you that bountifully
gush forth with healings.

Rejoice, you that enlighten the
ends of the earth.

Rejoice, Wood fragrant with life
and treasury of wonders.

Rejoice, fitly-joined, thrice-
blessed, and bestower of graces.

Rejoice, for you are the divine
footstool. Rejoice, for you were
ordained for the worship of all.

Rejoice, bowl of nectar, full to
the brim. Rejoice, torch of the
radiance above.

Rejoice, you through whom the
creation is blessed. Rejoice, you
through whom the Creator is
worshipped.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 2

Perceiving the longing within
her, Queen Helen spoke to the

θαρσαλέως· Τό παμπόθητόν σου τῆς ψυχῆς εὐχερέστατόν μου τῇ σπουδῇ φαίνεται· ζητοῦσα γοῦν τό κράτιστόν σοι τρόπαιον, ὡς λέγεις, κράζω, Άλληλούϊα.

Οίκος 2

Γνῶσιν ἄγνωστον πρώην ἡ Βασίλισσα γνοῦσα, ἐβόησε πρός τούς ὑπουργοῦντας· Ἐκ λαγόνων τῆς γῆς εὔρεῖν ἐν τάχει, καὶ δοῦναι τόν Σταυρόν σπεύσατε, πρός ὃν ἴδοῦσα ἔφησεν ἐν φόβῳ, πλήν κράζουσα οὕτω·

Χαῖρε, χαρᾶς τῆς ὄντως σημεῖον· Χαῖρε, ἀρᾶς τῆς ἀρχαίας λύτρου.

Χαῖρε, θησαυρός ἐν τῇ γῇ φθόνω κρυπτόμενος· Χαῖρε, ὁ φανείς ἐν τοῖς ἀστροῖς τυπούμενος.

Χαῖρε, τετρακτινοπύρσευτε καὶ πυρίμορφε Σταυρέ· Χαῖρε, κλῖμαξ ὑψοστήρικτε, προοραθεῖσά ποτε.

Emperor boldly: "The great desire of your soul corresponds to my zeal; therefore, seeking for you that most excellent trophy, the Most Holy Cross, I cry, Alleluia."

Ikos 2

With spiritual insight, Queen Helen called out to her attendants: "From the depths of the earth, hasten with speed to discover and give me the Cross" to which, when she saw it, she spoke in fear crying out:

Rejoice, the sign of joy. Rejoice, redemption from the ancient curse.

Rejoice, treasure in the earth by hidden envy. Rejoice, that which appeared in the stars as a sign.

Rejoice, four-rayed-beaconing and fire-like Cross. Rejoice, ladder set on high, foreseen once of old.

Χαῖρε, τό τῶν Αγγέλων
γαληνόμορφον θαῦμα· Χαῖρε,
τό τῶν δαιμόνων
πολυστένακτον τραῦμα.

Χαῖρε, τερπνόν τοῦ Λόγου
κειμήλιον· Χαῖρε, πυρός τῆς
πλάνης σβεστήριον.

Χαῖρε, Σταυρέ, ἀπορούντων
προστάτα· Χαῖρε, στερρέ
εὐδρομούντων ἀλεῖπτα.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Kontákiον 3

Δύναμις ἡ τοῦ Ξύλου,
ἐπιδέδεικται τότε, πρός
πίστωσιν ἀληθῆ τοῖς πᾶσι· καὶ
τὴν ἄφωνόν τε καὶ νεκράν
πρός ζωήν ἀνέστησε, φρικτόν
Θέαμα τοῖς μέλλουσι
καρποῦσθαι σωτηρίαν, ἐν τῷ
μέλπειν οὕτως· Ἀλληλούϊα.

Oíkos 3

Ἐχουσα ἡ Ἐλένη, τὸ ἀήττητον
ὅπλον, ἀνέδραμε πρός τόν
ταύτης γόνον· ὁ δέ, μέγα
σκιρτήσας εὐθύς, ἐπιγνούς

Rejoice, wonder of Angels.
Rejoice, wounding of demons.

Rejoice, welcome relic of the
Word. Rejoice, quencher of
deception's fire.

Rejoice, O Cross, protector of
the helpless. Rejoice, the stern
trainer of the victors.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 3

The might of the Wood was
then shown forth as a true
pledge to all, and it raised to life
the woman that was voiceless
and dead to life – an awesome
sight to them that shall reap
salvation by singing: Alleluia.

Ikos 3

Holding the Cross, the
invincible weapon, Queen
Helen ran back to her son, and
he rejoiced greatly when he

τόν μέγιστον Σταυρόν ἔχαιρε,
καί ἄλμασιν ώς ἄσμασιν, ἐβόα
πρός αὐτόν τοιαῦτα.

Χαῖρε Σταυρέ, τοῦ φωτός
δοχεῖον· Χαῖρε, Σταυρέ, τῆς
ζωῆς ταμεῖον.

Χαῖρε, ὁ δοτήρ χαρισμάτων
τοῦ Πνεύματος· Χαῖρε, ὁ λιμήν
ποντοπόρων ἀχείμαστος.

Χαῖρε, τράπεζα, βαστάζουσα
ἄσπερ θῦμα τόν Χριστόν·
Χαῖρε, κλῆμα, βότρυν
πέπειρον φέρον οἶνον
μυστικόν.

Χαῖρε, ὅτι τά σκῆπτρα τῶν
ἀνάκτων φυλάττεις· Χαῖρε, ὅτι
τάς κάρας τῶν δρακόντων
συνθλάττεις.

Χαῖρε, λαμπρόν τῆς πίστεως
γνώρισμα· Χαῖρε, παντός τοῦ
κόσμου διάσωσμα.

Χαῖρε, Θεοῦ πρός θνητούς
εὐλογία· Χαῖρε, θνητῶν πρός
Θεόν μεσιτεία.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

looked upon the Holy Cross,
and rejoicing he cried to it such
words as these:

Rejoice, O Cross, vessel of light.
Rejoice, O Cross, treasury of
life.

Rejoice, bestower of the gifts of
the Spirit. Rejoice, storm-free
port of those at sea.

Rejoice, table that holds Christ
as Sacrifice. Rejoice, vine that
bears the mystical vine.

Rejoice, for you protect the
scepters of princes. Rejoice, for
you crush the heads of demons.

Rejoice, illustrious mark of the
faith. Rejoice, preservation of all
the world.

Rejoice, God's blessing upon
mortals. Rejoice, our mediation
with God.

Rejoice, O Wood most blessed.

Κοντάκιον 4

Ζῆλον ἔνδοθεν θεῖον, ἡ Ἐλένη
λαβοῦσα, ἐζήτησε καί εὗρε
σπουδαίως, τόν ἐν γῇ
κρυπτόμενον Σταυρόν, καί
δεικνύμενον ἐν οὐρανῷ
Ἄνακτι· ὃν ὑψώσε· καί βλέπων
τό πολίτευμα, ἐν πίστει ἔφη·
Ἄλληλούϊα.

Οίκος 4

Ἡλιόμορφος ὥφθη, ὁ Σταυρός
ἐν τῷ κόσμῳ, καί πάντες
φωτισμοῦ ἐμπλησθέντες, καί
δραμόντες ὡς πρός ἀστέρα,
θεωροῦσι τοῦτον ὡς καλῶν
αἴτιον, ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς
θείαις ὑψωθέντα· ὃν
ύμνοῦντες εἶπον·

Χαῖρε, αὔγη νοητοῦ Ἡλίου·
Χαῖρε, πηγή ἀκενώτου μύρου.

Χαῖρε, τοῦ Αδάμ καί τῆς Εὔας
ἀνάκλησις· Χαῖρε, τῶν
ἀρχόντων τοῦ ἄδου ἡ
νέκρωσις.

Kontakion 4

Receiving divine zeal within,
Queen Helen diligently sought
and found the Cross hidden in
the earth and upon seeing it, the
whole people cried in faith:
Alleluia.

Ikos 4

Like the sun, the Cross
appeared in the world, and all
men were filled with its light,
and running as towards a star,
they viewed it as the cause of
good raised up by Hands
divine, and hymning it they
said:

Rejoice, dawn of the spiritual
Sun. Rejoice, font unfailing of
myrrh.

Rejoice, recall of Adam and Eve.
Rejoice, death-blow to the
princes of Hades.

Χαῖρε, ὅτι ἀνυψούμενος,
συνανυψοῖς νῦν ἡμᾶς· Χαῖρε,
ὅτι προσκυνούμενος,
καθαγιάζεις τάς ψυχάς.

Χαῖρε, τῶν Ἀποστόλων
κοσμοκήρυκτον κλέος· Χαῖρε,
τῶν ἀθλοφόρων
εὐμενέστατον σθένος.

Χαῖρε Σταυρέ, Ἐβραίων ὁ
ἔλεγχος· Χαῖρε, πιστῶν
ἀνθρώπων ὁ ἔπαινος.

Χαῖρε, δι' οὗ κατεβλήθη ὁ
ἄδης· Χαῖρε, δι' οὗ ἀνατέταλκε
χάρις.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Κοντάκιον 5

Θεοβράβευτον Ξύλον,
θεωρήσαντες πάντες, τῇ
τούτου νῦν προσέλθωμεν
σκέπη· καί ὡς ὅπλον
κρατοῦντες αὐτό, δι' αὐτοῦ
τροποῦμεν τῶν ἐχθρῶν
φάλαγγας, καί ψαύοντες τόν

Rejoice, for in being exalted you
now also exalt us. Rejoice, for in
being venerated you sanctify
men's souls.

Rejoice, the world proclaimed
report of the Apostles. Rejoice,
most plentiful strength of
champions.

Rejoice, O Cross, reproach of
unbelievers. Rejoice, praise to
men of the Faith.

Rejoice, you through whom
Hades was cast down. Rejoice,
you through whom grace did
rise up.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 5

Having beheld the God-
crowned Wood, let us come
under its protection, and taking
it up as a weapon, with it we
put our enemies to flight, and
touching the untouchable with
our lips we cry to it: Alleluia.

ἄψαυστον, τοῖς χείλεσιν αὐτῷ
βοῶμεν· Αλληλούϊα.

Οίκος 5

Ἔδε φῶς οὐρανόθεν,
Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας,
δεικνύμενον Σταυροῦ τό
σημεῖον, δι' ἀστέρων, ἐν ᾧ καὶ
νικᾶν πολεμίων πληθύν,
ἔσπευσε τό Ξύλον φανερῶσαι,
καὶ βοῆσαι πρός αὐτό τοιαῦτα.

Χαῖρε, βουλῆς τῆς ἀρρήτου
πέρας· Χαῖρε, λαοῦ
εὔσεβοῦντος κέρας.

Χαῖρε, πολεμίων ὁ τρέπων τάς
φάλαγγας· Χαῖρε, φλόξ
καθάπερ φλέγων τούς
δαίμονας.

Χαῖρε, σκῆπτρον ἐπουράνιον
τοῦ Βασιλέως τοῦ στρατοῦ·

Χαῖρε, τρόπαιον ἀήττητον τοῦ
φιλοχρίστου στρατοῦ.

Χαῖρε, ὁ τῶν βαρβάρων τήν
ἀφρόν καταβάλλων· Χαῖρε, ὁ

Ikos 5

The Great Constantine beheld a light from the heavens, displaying the sign of the Cross in the stars through which he was also to conquer a multitude of adversaries, he made haste to reveal the Wood and to cry to it such words as these:

Rejoice, accomplishment of the ineffable counsel. Rejoice, the horn of godly people.

Rejoice, you that turns back the ranks of our foes. Rejoice, you flame that burns the demons.

Rejoice, heavenly scepter of the faithful King. Rejoice, invincible trophy of the Christ-loving armies.

Rejoice, you that humble the arrogance of barbarians.

τῶν ἀνθρώπων τάς ψυχάς
περιέπων.

Χαῖρε, κακῶν πολλῶν
ἀμυντήριον· Χαῖρε, καλῶν
πολλῶν βραβευτήριον.

Χαῖρε, δι' οὗ Χριστοφόροι
σκιρτῶσι· Χαῖρε, δι' οὗ
Ἰουδαῖοι θρηνοῦσι.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Kontákiον 6

Κλῖμαξ οὐρανομήκης, ὁ
Σταυρός τοῦ Κυρίου ἐγένετο,
τούς πάντας ἀνάγων, ἀπό γῆς
πρὸς ὑψος οὐρανοῦ, τοῦ
χοροῖς Ἀγγέλων συνοικεῖν
πάντοτε, ἀφέντας τά νῦν ὄντα
ὡς μή ὄντα, καὶ εἰδότας
ψάλλειν· Ἄλληλούϊα.

Oíkos 6

Λάμψας φῶς ἐπί πᾶσιν, ὁ
Σωτήρ τοῖς ἐν ἀδῃ, ἐφώτισας
τούς κάτω κειμένους· πυλωροί
δέ ἄδου τήν αὐγήν μή
ἐνέγκαντές σου, ὡς νεκροί

Rejoice, you that care tenderly
for the souls of men.

Rejoice, defence against many
evils. Rejoice, awarder of many
good things.

Rejoice, you on whose account
the Christ-bearers run with joy.
Rejoice, you on whose account
the Jews lament.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 6

The Cross of the Lord became a
ladder as lofty as heaven,
leading up all from earth that
they might always dwell
together with the choirs of
Angels, abandoning things
present as though they were
not, and singing: Alleluia.

Ikos 6

Shining as a light upon all in
Hades, O Saviour you
enlightened them who were in
darkness, and the gate-keepers
of Hades, not enduring your

πεπτώκασιν· οἱ τούτων δέ
ρυσθέντες, νῦν ὁρῶντες τόν
Σταυρόν βοῶσι·

Χαῖρε, ἀνάστασις τεθνεώτων·
Χαῖρε, παράκλησις τῶν
πενθούντων.

Χαῖρε, τῶν ταμείων τοῦ ἄδου ἡ
κένωσις· Χαῖρε, Παραδείσου
τρυφῆς ἡ ἀπόλαυσις.

Χαῖρε, ράβδος ἡ ποντίσασα
τόν Αἴγυπτιον στρατόν· Χαῖρε,
αὐθις, ἡ ποτίσασα Ἰσραηλίτην
λαόν.

Χαῖρε, ἔμψυχον Ξύλον, τοῦ
Ληστοῦ σωτηρία· Χαῖρε,
εὔοσμον ρόδον, εὔσεβῶν
εὐωδία.

Χαῖρε, τροφή πεινώντων ἐν
πνεύματι· Χαῖρε, σφραγίς, ἡν
ἔλαβον ἀνθρωποι.

Χαῖρε Σταυρέ, μυστηρίων ἡ
θύρα· Χαῖρε, ἐξ οὗ ζεῖθρα
χέονται θεῖα.

coming, fell down as dead, but
they who were delivered now
behold the Cross and cry:

Rejoice, resurrection of the
dead. Rejoice, consolation of
those that mourn.

Rejoice, despoiling of the
treasuries of Hades. Rejoice,
enjoyment of the Paradise of
delight.

Rejoice, rod that drowned the
Egyptian army. Rejoice, you
who watered the Israelite
people.

Rejoice, living Wood, the Thief's
salvation. Rejoice, fragrant rose,
sweet scent of the godly.

Rejoice, food of the hungry in
spirit. Rejoice, God's seal that
men have received;

Rejoice, O Cross, doorway to
the divine mysteries. Rejoice,
from which divine streams pour
forth.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Κοντάκιον 7

Μέλλοντος Μωϋσέως, τό πολύμοχθον γένος λυτρώσασθαι ἐκ τοῦ λυμεῶνος, ἐπεδόθης ὡς ράβδος αὐτῷ, ἀλλ' ἐγνώσθης τούτῳ καί Θεοῦ σύμβολον· διόπερ κατεπλάγη σου Σταυρέ, τήν δυναστείαν κράζων· Αλληλούϊα.

Οίκος 7

Νόμον ὁ ἐν Σιναίω, τῷ Θεόπτῃ δούς πάλαι, Σταυρῷ ἐθελοντί προσηλοῦται, ὑπέρ ἀνόμων ἀνόμως ἀνδρῶν, καὶ κατάραν νόμου παλαιάν ἔλυσεν, ἵνα Σταυροῦ τήν δύναμιν ὄρωντες, ἅπαντες νῦν βοῶμεν·

Χαῖρε, ἀνόρθωσις πεπτωκότων· Χαῖρε, κατάπτωσις κοσμολάτρων.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 7

When Moses was about to deliver his much-troubled race from the Egyptians you, O Cross, were given to him as a rod, but you were made known to him also as a symbol of God, wherefore, amazed at your sovereign might, O Cross, he cried: Alleluia.

Ikos 7

He who was on Sinai gave the law to Moses, Christ our God, by His own will is nailed to the Cross, lawlessly for the lawless men, and He loosed the ancient curse of the law so that beholding the might of the Cross, we might all now cry:

Rejoice, up-righting of the fallen. Rejoice, downfall of the world's adorers;

Χαῖρε, Ἀναστάσεως Χριστοῦ
τό ἐγκαίνισμα· Χαῖρε,
μοναζόντων τό θεῖον
ἐντρύφημα.

Χαῖρε, δένδρον εὔσκιόφυλλον,
ὑψ' οὗ σκέπονται πιστοί.
Χαῖρε, Ξύλον
προφητόφθεγκτον,
πεφυτευμένον ἐν γῇ.

Χαῖρε, τῆς Βασιλείας κατ'
ἐχθρῶν συμμαχίᾳ· Χαῖρε, τῆς
πολιτείας κραταιά προστασία.

Χαῖρε, Κριτοῦ δικαίου
φανέρωσις· Χαῖρε, βροτῶν
πταιόντων κατάκρισις.

Χαῖρε Σταυρέ, ὁρφανῶν
ἀντιλῆπτορ· Χαῖρε Σταυρέ,
πλούτιστά τῶν πενήτων.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Κοντάκιον 8

Ξένον θαῦμα ἴδόντες, ξένον
βίον βιῶμεν, τόν νοῦν εἰς
οὐρανόν ἀνυψοῦντες· διά
τούτο γάρ ἐν τῷ Σταυρῷ ὁ

Rejoice, inauguration of the
Resurrection of Christ. Rejoice,
divine revelling of monastics.

Rejoice, shady-leaved tree under
which believers are sheltered.
Rejoice, prophet-proclaimed
Wood which has been planted
on earth.

Rejoice, alliance of the kingdom
against the enemy. Rejoice,
mighty protection of the state.

Rejoice, manifestation of the
just Judge. Rejoice,
condemnation of offending
mortals.

Rejoice, O Cross, aid to
orphans. Rejoice, O Cross,
enricher of the poor.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 8

Seeing the strange wonder, let
us live our life as strangers,
lifting our minds up to heaven,
for this reason was Christ

Χριστός ἐπάγη, καί σαρκί¹
πέπονθε, βουλόμενος ἔλκυσαι
πρός τό ὄψος, τούς αὐτῷ
βοῶντας· Ἀλληλούϊα.

Οίκος 8

“Ολος ἦλθεν ἐξ ὄψους, τήν
Θεότητα ἔχων, ὁ μόνος
προαιώνιος Λόγος· καί τεχθείς
ἐκ Παρθένου Μητρός, καί
φανείς τῷ κόσμῳ ταπεινός
ἄνθρωπος, Σταυρόν
καταδεξάμενος, ἐζώσε τούς
αὐτῷ βοῶντας·

Χαῖρε Σταυρέ, τῆς εἰρήνης
ὅπλον· Χαῖρε, βαλβίς τῶν
ὅδοι πορούντων.

Χαῖρε, σωζομένων σοφία καί
στήριγμα· Χαῖρε,
ἀπολλυμένων μωρία καί
σύντριμμα.

Χαῖρε, εὔκαρπον, ἀθάνατον
καί ζωηφόρον φυτόν· Χαῖρε
ἄνθος, ὅπερ ἤνθησε τήν
σωτηρίαν ἡμῶν.

Χαῖρε, ὅτι συνάπτεις τά ἐν γῇ
σύν τοῖς ἄνω· Χαῖρε, ὅτι

affixed to the Cross, and
suffered in the flesh having
willed to draw to the heights
them that cry to it: Alleluia.

Ikos 8

Fully God, Christ came down
from on high, retaining His
divinity, the only Word from
before all ages, and being born
of a Virgin Mother, He
appeared to the world in the
flesh having willed to draw to
the heights them that cry:

Rejoice, O Cross, weapon of
peace. Rejoice, starting-point
and goal of travellers.

Rejoice, wisdom and firm
support of the saved. Rejoice,
folly and destruction of the
damned.

Rejoice, fruitful, immortal, and
life-bearing plant. Rejoice,
flower that blossomed with our
salvation.

Rejoice, for you join together
things on earth with things

φωτίζεις τάς καρδίας τῶν
κάτω.

Χαῖρε δι' οὗ φθορά
ἐξωστράκισται· Χαῖρε, δι' οὗ ἡ
λύπη ἡφάνισται.

Χαῖρε, καλῶν μυριάριθμος
ὅλβος· Χαῖρε, πιστῶν
μυριώνυμος εὖχος.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

above. Rejoice, for you
enlighten the hearts of all
below.

Rejoice, through whom
corruption is banished. Rejoice,
through whom sorrow has
vanished.

Rejoice, you wealth of goods.
Rejoice, you boast of believers.

Rejoice, O Wood most blessed.

Κοντάκιον 9

Πέπτωκε τῶν δαιμόνων ἡ
παμβέβηλος φάλαγξ, καὶ
γένος τῶν Ἐβραίων ἡσχύνθη,
προσκυνούμενον τόν Σταυρόν
παρά πάντων, μετά πόθου
βλέποντες, ἀεὶ δέ
ἀναβλύζοντα ἰάματα τοῖς
ἐκβοῶσιν. Άλληλούϊα.

Οίκος 9

Ρεύματα συνεστάλη,
λογισμῶν κακοδόξων
παγέντος σου Χριστέ ἐπί

Kontakion 9

The armies of demons are fallen
and the race of Jews is put to
shame, seeing that the Cross is
worshipped by all with longing
as it continuously gushes forth
healing to those who cry:
Alleluia.

Ikos 9

When You, O Christ, were
affixed to the Wood, the floods
of the false beliefs were checked

ξύλου· ἀποροῦσι γάρ ὄντως τό, Πῶς καὶ Σταυρόν ὑπέστης, καὶ φθοράν πέφευγας· ἡμεῖς δέ τήν Ἀνάστασιν δοξάζοντες ἀναβοῶμεν.

Χαῖρε, σοφίας Θεοῦ τό ὕψος·
Χαῖρε, προνοίας Αὐτοῦ τό βάθος.

Χαῖρε, μωρολόγων ἀλόγων ἡ ἄγνοια· Χαῖρε, μαντιπόλων ἀφρόνων ἀπώλεια.

Χαῖρε, ὅτι τήν Ἀνάστασιν ἐμφανίζεις τοῦ Χριστοῦ· Χαῖρε, ὅτι τά παθήματα ἀνακαινίζεις Αὐτοῦ.

Χαῖρε, τῶν πρωτοπλάστων τήν παράβασιν λύσας· Χαῖρε, τοῦ Παραδείσου τάς εἰσόδους ἀνοίξας.

Χαῖρε Σταυρέ, τοῖς πᾶσι σεβάσμιε· Χαῖρε, ἐθνῶν ἀπίστων ἀντίπαλε.

Χαῖρε Σταυρέ, ἱατρέ τῶν νοσούντων· Χαῖρε, ἀεί βοηθέ τῶν βοῶντων·

for they are confounded at how You endured the Cross and avoided corruption, but we, glorifying Your Resurrection, cry out:

Rejoice, height of the wisdom of God. Rejoice, depth of His providence.

Rejoice, ignorance of the unwise. Rejoice, misfortune of the foolish.

Rejoice, for you manifest the Resurrection of Christ. Rejoice, for you revive His Passion.

Rejoice, un-doer of the trespass of the first-created. Rejoice, opener of the entrance to Paradise.

Rejoice, O Cross, revered by all. Rejoice, adversary of faithless nations.

Rejoice, O Cross, healer of the sick. Rejoice, constant help of them that cry.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Κοντάκιον 10

Σῶσαι θέλων τόν κόσμον, ὁ
τοῦ κόσμου κοσμήτωρ,
κατῆλθε πρός αὐτόν
ἀπορρήτως· καὶ Σταυρόν
ὑπέστη, Θεός ὅν, δι' ἡμᾶς, τά
πάντα καθ' ἡμᾶς δέχεται· διό
καὶ λυτρωσάμενος ἡμᾶς,
ἀκούει παρά πάντων.
Ἄλληλούϊα.

Οίκος 10

Τεῖχος τῆς οἰκουμένης, ὁ
Σταυρές ζωηφόρε, ἀπόρθητον
καὶ θεῖον νοοῦμεν· ὁ γάρ τοῦ
οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς,
κατασκευάσας σέ Ποιητής
τάννυσι τάς χεῖρας, ξένον
ἄκουσμα· καὶ ἄπαντας
ἐκφωνεῖν διδάσκει·

Χαῖρε, ἡ βάσις τῆς εὐσεβείας·
Χαῖρε, τό νικος τῆς
κληρουχίας.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 10

With the purpose of saving the world, the Lord of the world ineffably descended into it and submitted to the Cross, and being God He accepted for us the entire human nature, wherefore having also redeemed us, He hears from all: Alleluia.

Ikos 10

The Cross is the protection of the whole world, for the Creator of heaven and earth Who prepared you stretches out His hands and teaches all to proclaim:

Rejoice, foundation of godliness. Rejoice, conquest of the promised land.

Χαῖρε, Ἀμαλήκ νοητόν ὁ
τροπούμενος· Χαῖρε, Ἰακώβ
ταῖς χερσί προτυπούμενος.

Χαῖρε, σύ γάρ ἀνεμόρφωσας
τάς παλαιτάτας σκιάς· Χαῖρε,
σύ γάρ ἀνεπλήρωσας
προφητοφθέγκτους φωνάς.

Χαῖρε, ὁ τόν Σωτῆρα τῶν
ἀπάντων βαστάσας· Χαῖρε, ὁ
τόν φθορέα τῶν ψυχῶν
καταργήσας.

Χαῖρε, δι' οὗ Ἀγγέλοις
ἡνώθημεν· Χαῖρε, δι' οὗ φωτί¹
κατηγάσθημεν.

Χαῖρε, σέ γάρ προσκυνοῦμεν
τιμῶντες· Χαῖρε, σοί γάρ
προσφωνοῦμεν, βοῶντες·
Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Κοντάκιον 11

“Τυμνος ἄπας μειοῦται,
συνακολουθεῖν θέλων, τῷ
πλήθει τῶν πολλῶν σου

Rejoice, you who put the
spiritual Amalek to flight.
Rejoice, you who were
prefigured by the hands of
Jacob.

Rejoice, for you transformed the
ancient shadows. Rejoice, for
you fulfilled the prophetic
utterances.

Rejoice you that carried the
Savior of all. Rejoice, you who
destroyed the corrupter of
souls.

Rejoice, through whom we are
united with Angels. Rejoice,
through whom we are
illumined by light.

Rejoice, for with honour we
worship you. Rejoice, for crying
out we address you.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 11

Every hymn falls short in
comprehending the multitude
of your many wonders, for

θαυμάτων· ἐγκωμίων πληθύν
καὶ γάρ ἂν προσάξωμέν σοι, ὁ
Σταυρός τίμιε, οὐδέν τελοῦμεν
ἀξιον, ὃν δέδωκας ἡμῖν· ἀλλ'
οὖν βοῶμεν· Ἀλληλούϊα.

Οίκος 11

Φωτοπάροχον αἴγλην, τοῖς ἐν
σκότει δωρεῖται, Σταυρός ὁ
ζωοδώρητος οὗτος· τό γάρ
ἄϋλον δέδεικται φῶς, καὶ πρός
γνῶσιν θείαν δαδουχεῖ
ἄπαντας· ύψοι δέ νῦν
ύψουμενος τόν νοῦν ἡμῶν,
ἀναμέλπειν ταύτα·

Χαῖρε, φωστήρ, τοῖς ἐν σκότει
φαίνων· Χαῖρε, ἀστήρ, τόν
κόσμον αὐγάζων.

Χαῖρε, ἀστραπή,
χριστοκτόνους ἀμβλύνουσα·
Χαῖρε, ἡ βροντή τούς ἀπίστους
ἐκπλήττουσα.

Χαῖρε, ὅτι κατελάμπουνας
Ορθοδόξων τούς χορούς·

though we should offer you a multitude of praises, O precious Cross, we can do nothing worthy of what you have granted us, but we still cry: Alleluia.

Ikos 11

The life-giving Cross,
bestowing the radiance that
given light to those in darkness,
has shown us the immaterial
light, and has lightened the way
for all to divine knowledge, and
being lifted up it now lifts up
our minds that we might chant
these words:

Rejoice, luminary that shines on
those in darkness. Rejoice, star
that dawns upon the world.

Rejoice, lightning that blinds
the slayers of Christ. Rejoice,
thunder that terrifies the
faithless.

Rejoice, for you have made
radiant the choirs of the

Χαῖρε, ὅτι κατηδάφισας τῶν εἰδώλων τούς βωμούς.

Χαῖρε, οὗπερ ὁ τύπος οὐρανόθεν ἐφάνη· Χαῖρε, οὗπερ ἡ χάρις πονηρίας ἐλαύνει.

Χαῖρε, σαρκός σημαίνων τήν νέκρωσιν· Χαῖρε, παθῶν ὁ κτείνων ἐπέγερσιν.

Χαῖρε, ἐν ᾧ ὁ Χριστός ἐσταυρώθη· Χαῖρε, δι' οὗ πᾶς ὁ κόσμος ἐσώθη.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Kontákiον 12

Χάριν δοῦναι θελήσας, ὁ Χριστός τοῖς ἀνθρώποις, τάς χεῖρας ἐπὶ Ξύλου ἐκτείνει, καί τά ἔθνη πάντα συγκαλεῖ, καί βασιλείαν πᾶσιν οὐρανῶν δίδωσι, τοῖς μέλπουσι τόν ὕμνον ἐπαξίως, καί πιστῶς βοῶσιν· Άλληλούϊα.

Orthodox. Rejoice, for you have consumed the altars of idols.

Rejoice, you whose form has appeared from the heaven.
Rejoice, you whose grace drives away evil.

Rejoice, you who signifies mortification of the flesh.
Rejoice, you who slays the insurrection of the passions.

Rejoice, you upon whom Christ was crucified. Rejoice, you by whom all the world was saved.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 12

Having willed to grant grace to men, Christ stretched his hands on the Wood, and calls all nations together and grants the Kingdom of the Heavens to all that worthily sing the hymn and faithfully cry: Alleluia.

Οίκος 12

Ψάλλοντές σου τόν ὕμνον,
εὐφημοῦμεν ἐκ πόθου, ὡς
ἔμψυχον Κυρίου σε Ξύλον· ἐπί¹
σοί γάρ παγείς ἐν σαρκί, ὁ
δεσπόζων τῶν δυνάμεων,
ἡγίασεν, ἐδόξασεν, ἐδίδαξε
βοῶν σοι ταῦτα.

Χαῖρε Σταυρέ, νοητή ρομφαία.
Χαῖρε, Ἅγιων ἄγιον βλέμμα.

Χαῖρε, Προφητῶν καὶ Δικαίων
προκήρυγμα· Χαῖρε, τοῦ
Χριστοῦ λαμπροφόρον
στρατήγημα.

Χαῖρε, κάλλος καὶ διάδημα
βασιλέων εὐσεβῶν· Χαῖρε,
κράτος καὶ ὄχυρωμα ἰερέων
εὐλαβῶν.

Χαῖρε, τῆς ἀληθείας
εὐκλεέστατος κόσμος· Χαῖρε,
τῆς σωτηρίας εὐτυχέστατος
ὅρμος.

Ikos 12

Chanting this hymn out of love
we praise you as the living
Wood of the Lord, for in the
flesh being nailed upon you, He
Who rules over the powers on
high has sanctified, glorified,
and taught us to cry these
words to you:

Rejoice, O Christ, spiritual
sword. Rejoice, holy gaze of
Saints.

Rejoice, prediction of the
prophets and righteous. Rejoice,
brilliant stratagem of Christ.

Rejoice, beauty and crown of
godly kings. Rejoice, strength
and stronghold of reverent
priests.

Rejoice, most noble jewel of
truth. Rejoice, fairest haven of
salvation.

Χαῖρε, φαιδρόν ἀπάντων
ἀγλάϊσμα· Χαῖρε, υἱῶν τῆς
Ἄγαρ φυγάδευμα.

Χαῖρε, φωτός ἀκηράτου
λυχνία·

Χαῖρε, ψυχῆς τῆς ἐμῆς
θυμηδία.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Kontákiou 13

Ω πανύμνητον Ξύλον, τό^ν
βαστάσαν τόν πάντων ἀγίων,
Ἄγιώτατον Λόγον, (**ἐκ γ'**)
δεδεγμένον ἡμῶν τάς λιτάς,
ἀπό πάσης ρῦσαι συμφορᾶς
ἄπαντας καὶ αἰωνίου
λύτρωσαι κολάσεως τούς σοί
βιωντας· Ἄλληλούϊα.

Oikos 1

Ἄγγελοι οὐρανόθεν ἀοράτως
κυκλοῦσι, Σταυρόν τόν
ζωηφόρον ἐν φόβῳ, καὶ
φωτοπάροχον χάριν λαμπρῶς
παρεχόμενον, νῦν τοῖς πιστοῖς
βλέποντες, ἐξίστανται καὶ

Rejoice, joyful splendour of all.
Rejoice, banishment of Hagar's
sons.

Rejoice, lamp of purest light.
Rejoice, gladness of my soul.

Rejoice, O Wood most blessed.

Kontakion 13

O most laudable Wood which
held the Word, the Most Holy
of all holy beings, (All-Holy
Cross of Christ, guard us by
your power), (**3 times**), having
received our entreaties deliver
from every calamity and
redeem from eternal torment all
who cry to you: Alleluia.

Ikos 1 Repeated

Angels from Heaven invisibly
circle the life-bringing Cross in
fear, and seeing it now
brilliantly shedding light-
bestowing grace upon the

ἴστανται βοῶντες πρός αὐτόν
τοιαῦτα·

Χαῖρε Σταυρέ, οἰκουμένης
φύλαξ· Χαῖρε, ἡ δόξα τῆς
Ἐκκλησίας.

Χαῖρε, ὁ πηγάζων ἀφθόνως
ἰάματα· Χαῖρε, ὁ φωτίζων τοῦ
κόσμου τά πέρατα.

Χαῖρε, ξύλον ζωομύριστον, καὶ
θαυμάτων θησαυρό· Χαῖρε,
συνθετορισόλβιε, καὶ
χαρίτων παροχεῦ.

Χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις ὑποπόδιον
θεῖον· Χαῖρε, ὅτι ἐτέθης εἰς
προσκύνησιν πάντων.

Χαῖρε κρατήρ τοῦ νέκταρος
ἔμπλεως· Χαῖρε, λαμπτήρ τῆς
ἄνω λαμπρότητος.

Χαῖρε, δι' οὗ εὐλογεῖται ἡ
κτίσις· Χαῖρε, δι' οὗ
προσκυνεῖται ὁ Κτίστης.

Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

faithful, amazed they stand and
cry to you such words as these:

Rejoice, O Cross, guardian of
the world. Rejoice, the glory of
the Church.

Rejoice, you that bountifully
gush forth with healings.

Rejoice, you that enlighten the
ends of the earth.

Rejoice, Wood fragrant with life
and treasury of wonders.

Rejoice, fitly-joined, thrice-
blessed, and bestower of graces.

Rejoice, for you are the divine
footstool. Rejoice, for you were
ordained for the worship of all.

Rejoice, bowl of nectar, full to
the brim. Rejoice, torch of the
radiance above.

Rejoice, you through whom the
creation is blessed. Rejoice, you
through whom the Creator is
worshipped.

Rejoice, O Wood most blessed.

Κοντάκιον 1

Ὕχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ω τρισμακάριστε Σταυρέ καί πανσεβάσμιε, σέ προσκυνοῦμεν οἱ πιστοί καί μεγαλύνομεν, ἀγαλλόμενοι τῇ θείᾳ σου ἀνυψώσει. Άλλ' ὡς τρόπαιον καί ὅπλον ἀπροσμάχητον, περιφρούρει τε καί σκέπε τῇ σῇ χάριτι, τούς σοί κράζοντας· Χαῖρε, Ξύλον μακάριον.

Kontakion 1

Mode Plagal 4. Champion Leader.

O Thrice-blessed and all-worshipful Cross of Christ, we the faithful venerate and magnify you being joyous at your divine Exaltation. But since you are the trophy and unconquered weapon, by your grace protect, cover, and shelter those who cry to you: Rejoice, O Wood most blessed.

